

การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิเคราะห์

จากการวิเคราะห์การอ้างอิงของวิทยานิพนธ์สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์ ที่มีขอบเขตเนื้อหาเกี่ยวกับห้องสมุดวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย จำนวน ๓๑ เล่ม ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังนี้คือ

เนื้อหาของวิทยานิพนธ์ทั้งหมด ๓๑ เล่ม ที่นำมาใช้เป็นหน่วยของการวิเคราะห์ สามารถแยกได้ตามหมวดต่าง ๆ ดังนี้คือ วิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวกับทรัพยากร มีจำนวน ๑๑ เล่ม บริการผู้อ่าน ๕ เล่ม การจัดองค์กรและบริหารงาน ๘ เล่ม บุคลากร ๒ เล่ม งานเทคนิค ๑ เล่ม และการศึกษาบรรณารักษศาสตร์ ๑ เล่ม ผลการวิเคราะห์ดังกล่าวสะท้อนให้เห็นแนวโน้มของการวิจัยเกี่ยวกับห้องสมุดวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยที่เน้นหนักในเรื่องทรัพยากร บริการผู้อ่าน และการจัดองค์กรและบริหารงานเป็นส่วนใหญ่

การอ้างอิงในวิทยานิพนธ์ทั้งหมด ๓๑ เล่ม มีจำนวน ๑,๘๑๗ รายการ ในจำนวนนี้เป็น การอ้างอิงที่มีรายละเอียดทางบรรณานุกรมที่ไม่สมบูรณ์ ๕๒ รายการ และเป็นการอ้างอิงที่สมบูรณ์ซึ่งนำมาใช้ในการวิเคราะห์ครั้งนี้ ๑,๗๖๕ รายการ คิดเป็นร้อยละ ๙๗.๑๔ ของการอ้างอิงทั้งหมด

การอ้างอิงจำนวน ๑,๗๖๕ รายการดังกล่าว สามารถจำแนกตามขอบเขตเนื้อหาของวิทยานิพนธ์ โดยคิดเป็นร้อยละได้ดังนี้ วิทยานิพนธ์เกี่ยวกับทรัพยากร มีการอ้างอิงปรากฏเป็นร้อยละ ๓๓.๗๑ ของการอ้างอิงทั้งหมด บริการผู้อ่านร้อยละ ๓๑.๗๓ การจัดองค์กรและบริหารงานร้อยละ ๒๔.๒๕ บุคลากรร้อยละ ๕.๘๓ การศึกษาบรรณารักษศาสตร์ ร้อยละ ๒.๘๘ และงานเทคนิคร้อยละ ๑.๕๕ การอ้างอิงที่ปรากฏโดยเฉลี่ยในวิทยานิพนธ์ ๑ เล่ม มีจำนวน ๕๗ รายการ (ตารางที่ ๑)

ตารางที่ ๑ จำนวนการอ้างอิงทั้งหมดจำแนกตามขอบเขตเนื้อหาของวิทยานิพนธ์

ขอบเขตเนื้อหาของวิทยานิพนธ์	จำนวนวิทยานิพนธ์ (เล่ม)	จำนวนการอ้างอิง	ร้อยละ
ภูมิหลัง	-	-	-
การจัดองค์กรและบริหารงาน	๗	๕๒๘	๒๔.๒๕
ทรัพยากร	๑๑	๕๘๕	๓๓.๙๑
บริการผู้อ่าน	๔	๕๖๐	๓๑.๙๓
งานเทคนิค	๑	$\frac{๒๘ \times 100}{1965}$	๑.๕๘
บุคลากร	๒	๑๐๓	๕.๘๓
การศึกษาบรรณารักษศาสตร์	๑	๕๑	๒.๘๘
บรรณารักษศาสตร์สากล	-	-	-
วิธีวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์	-	-	-
เรื่องอื่น ๆ	-	-	-
รวม	๓๑	๑,๙๖๕	๑๐๐.๐๐

ในการวิเคราะห์เพื่อศึกษาประเภทของเอกสารที่ได้รับการอ้างอิง ผลปรากฏว่า เอกสารที่ได้รับการอ้างอิงมากที่สุด ได้แก่ หนังสือ รองลงมาคือวารสาร ซึ่งมีจำนวนการอ้างอิงร้อยละ ๔๖.๓๕ และ ๓๑.๑๐ ตามลำดับ ที่เหลือร้อยละ ๒๒.๕๕ เป็นการอ้างอิงเอกสารประเภทอื่น ๆ รวมกัน ซึ่งสามารถแยกรายละเอียดได้ดังนี้ การอ้างอิงวิทยานิพนธ์มีจำนวนร้อยละ ๘.๔๘ สิ่งพิมพ์รัฐบาลร้อยละ ๘.๐๔ รายงานการประชุมร้อยละ ๑.๕๕ รายงานการวิจัยร้อยละ ๑.๓ รายงานประจำปีร้อยละ ๐.๘๑ หนังสือพิมพ์ร้อยละ ๐.๔ วัสดุที่ไม่ได้พิมพ์เผยแพร่ร้อยละ ๐.๑๑ และเอกสารอัครสำเนาร้อยละ ๑.๗๖ (ตารางที่ ๒) และเมื่อนำผลการวิเคราะห์ข้างต้นไปเปรียบเทียบกับผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในสาขาวิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ พบว่า การอ้างอิงหนังสือและวารสารในวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับห้องสมุดวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย มีจำนวนใกล้เคียงกันกับการอ้างอิงที่ปรากฏในงานเขียนหลายแขนงทางคานสังคมศาสตร์ การอ้างอิงเอกสารประเภทรายงานมีจำนวนน้อย เนื่องจากวิทยานิพนธ์ที่นำมาใช้เป็นหน่วยของการวิเคราะห์ ไม่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการนำเทคนิคใหม่ ๆ เช่น คอมพิวเตอร์มาใช้ในงานห้องสมุด ในทำนองเดียวกัน ปรากฏว่าการอ้างอิงวัสดุที่ไม่ได้พิมพ์เผยแพร่ก็มีจำนวนน้อยเช่นกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าวิทยานิพนธ์ที่นำมาใช้เป็นหน่วยของการวิเคราะห์ไม่มีเนื้อหาเกี่ยวกับภูมิหลัง สำหรับหนังสือพิมพ์เป็นสิ่งพิมพ์ที่มีขอบเขตเนื้อหากว้างขวางมาก ว่าควขาวสารความรู้ทั่วไป ในขณะที่เดียวกันก็มีได้พิมพ์เรื่องราวทางบรรณารักษศาสตร์มากนัก จึงทำให้มีการอ้างอิงหนังสือพิมพ์น้อย

เมื่อนำขอบเขตเนื้อหาของวิทยานิพนธ์ที่ได้แยกตามหมวดหมู่ ๖ ประเภทมาพิจารณารวมกับประเภทของเอกสารที่ได้รับการอ้างอิง ผลปรากฏดังนี้

ผู้เรียบเรียงวิทยานิพนธ์ในทุกขอบเขตเนื้อหา ยกเว้นมุคดลกร อ้างอิงหนังสือมากกว่าวารสาร เมื่อคิดจำนวนการอ้างอิงหนังสือและวารสารโดยเฉลี่ยใน

✓ ตารางที่(๒) จำนวนการอ้างอิงจำแนกตามประเภทของเอกสาร

ประเภทของเอกสาร	จำนวนการอ้างอิง	ร้อยละ
หนังสือ	๘๑๘	๔๖.๓๕
วารสาร	๕๔๘	๓๑.๑๐
วิทยานิพนธ์	๑๔๘	๘.๔๔
สิ่งพิมพ์รัฐบาล	๑๕๒	๘.๐๔
รายงานการประชุม	๒๘	๑.๕๘
รายงานการวิจัย	๒๓	๑.๓๐
รายงานประจำปี	๑๖	๐.๘๑
หนังสือพิมพ์	๗	๐.๔๐
นิตยสาร	-	-
วัสดุที่ไม่ได้พิมพ์เผยแพร่	๒	๐.๑๑
อื่น ๆ (เอกสารอักษรณ์)	๓๑	๑.๗๖
รวม	๑, ๗๖๕	๑๐๐.๐๐

วิทยานิพนธ์ ๑ เล่ม พบว่า หนังสือมีจำนวนครั้งการอ้างถึงสูงในงานเกี่ยวกับทรัพยากร
การจัดองค์กรและบริหารงาน แต่มีจำนวนครั้งการอ้างถึงต่ำในงานเกี่ยวกับการศึกษา
บรรณารักษศาสตร์ ในขณะที่วารสารมีจำนวนครั้งการอ้างถึงสูงในงานเกี่ยวกับ
บุคลากร บริการผู้อ่าน และมีจำนวนครั้งการอ้างถึงต่ำในงานเกี่ยวกับงานเทคนิค
การศึกษابรรณารักษศาสตร์

สำหรับการอ้างถึงเอกสารประเภทอื่น ๆ เมื่อคิดจำนวนการอ้างถึงเอกสาร
แต่ละประเภทโดยเฉลี่ยในวิทยานิพนธ์ ๑ เล่ม พบว่า

วิทยานิพนธ์ มีจำนวนครั้งการอ้างถึงสูงในงานเกี่ยวกับการจัดองค์กรและ
บริหารงาน แต่มีจำนวนครั้งการอ้างถึงต่ำในงานเกี่ยวกับการศึกษابรรณารักษศาสตร์

สิ่งพิมพ์รัฐบาล มีจำนวนครั้งการอ้างถึงสูงในงานเกี่ยวกับการศึกษา
บรรณารักษศาสตร์ แต่มีจำนวนครั้งการอ้างถึงต่ำในงานเกี่ยวกับทรัพยากรและ
บุคลากร และไม่ได้รับการอ้างถึงเลยในงานเกี่ยวกับงานเทคนิค

รายงานการประชุม มีจำนวนครั้งการอ้างถึงสูงในงานเกี่ยวกับบุคลากร
ทรัพยากร แต่มีจำนวนครั้งการอ้างถึงต่ำในงานเกี่ยวกับบริการผู้อ่าน การจัดองค์กร
และบริหารงาน และไม่ได้รับการอ้างถึงเลยในงานเกี่ยวกับงานเทคนิค และ
การศึกษابรรณารักษศาสตร์

รายงานการวิจัย มีจำนวนครั้งการอ้างถึงสูงในงานเกี่ยวกับการศึกษา
บรรณารักษศาสตร์ แต่มีจำนวนครั้งการอ้างถึงต่ำในงานเกี่ยวกับบริการผู้อ่าน และ
ไม่ได้รับการอ้างถึงเลยในงานเกี่ยวกับงานเทคนิค และบุคลากร

รายงานประจำปีและหนังสือพิมพ์ ได้รับการอ้างถึงเป็นส่วนน้อย ยกเว้น
ในวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับบริการผู้อ่าน

เอกสารประเภทสุดท้าย คือเอกสารอัลสำเนา มีจำนวนการอ้างอิงสูง ในงานเกี่ยวกับการจัดองค์กรและบริหารงาน บุคลากร และไม่ได้รับการอ้างอิงเลย ในงานเกี่ยวกับงานเทคนิค (ตารางที่ ๓)

จากการวิเคราะห์เอกสารที่ได้รับการอ้างอิง คือ หนังสือ วารสาร และ เอกสารประเภทอื่น ๆ ว่ามีขอบเขตเนื้อหาในวิชาใด ผู้วิจัยจำแนกเอกสารที่ได้รับการอ้างอิงออกเป็น ๑๐ หมวดหมู่ตามระบบการจัดหมู่แบบทศนิยมของคิวอี้ และพบว่า จากการอ้างอิงทั้งหมดจำนวน ๑,๙๖๕ รายการ เป็นการอ้างอิงเอกสารหมวดเรื่องทั่วไปและเบ็ดเตล็ดมากที่สุด คือ ร้อยละ ๙๒.๐๙ ในจำนวนนี้ร้อยละ ๖๖.๘๐ ของการอ้างอิงทั้งหมดเป็นการอ้างอิงเอกสารในสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ เอกสารหมวดสังคมศาสตร์ได้รับการอ้างอิงในอันดับรองลงมา คือ ร้อยละ ๒๕.๒๙ ทั้งนี้เพราะว่าในการเรียบเรียงวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับห้องสมุดวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย ผู้เรียบเรียงมักอ้างอิงเอกสารเกี่ยวกับการศึกษาในระดับวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยเป็นจำนวนมาก สำหรับจำนวนการอ้างอิงที่เหลืออีกร้อยละ ๒.๖๖ นั้น เป็นการอ้างอิงเอกสารในหมวดวิทยาศาสตร์ประยุกต์ ซึ่งส่วนใหญ่เกี่ยวกับธุรกิจและการบริหารงาน การอ้างอิงในหมวดภาษา อันได้แก่การอ้างอิงพจนานุกรมต่าง ๆ สำหรับการอ้างอิงในหมวดภูมิศาสตร์และประวัติศาสตร์ หมวดศิลปะ และหมวดวรรณคดี มีจำนวนน้อยมาก และผลการวิจัยไม่ปรากฏว่ามีการอ้างอิงเอกสารในหมวดปรัชญา ศาสนา และวิทยาศาสตร์บริสุทธิ์ (ตารางที่ ๔) ดังนั้น อาจกล่าวได้ว่าเอกสารที่ได้รับการอ้างอิงในวิทยานิพนธ์ที่นำมาใช้เป็นหน่วยของการวิเคราะห์ อ่างงานสาขามนุษยศาสตร์และวิทยาศาสตร์ เป็นส่วนน้อย ในขณะที่ส่วนใหญ่แล้วจะอ้างอิงงานในสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ และสังคมศาสตร์

จากข้อมูลข้างต้น การอ้างอิงตามสาขาวิชาสามารถจำแนกเป็น ๒ กลุ่มใหญ่ ๆ คือ การอ้างอิงงานทางบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ซึ่งมีจำนวน

ตารางที่ ๓ การอ้างอิงเอกสารประเภทต่าง ๆ จำนวนตามขอบเขตเนื้อหาของวิทยานิพนธ์

ขอบเขตเนื้อหาของวิทยานิพนธ์	การอ้างอิงบทความประเภทของเอกสาร										รวม
	หนังสือ	วารสาร	วิทยานิพนธ์	สิ่งพิมพ์ รัฐบาล	รายงาน การประชุม	รายงาน การวิจัย	รายงาน ประจำปี	หนังสือพิมพ์	วัสดุที่ไม่ใช่ที่ พิมพ์เผยแพร่	เอกสาร อิทธิจำเนา	
การจัดองค์กรและบริหารงาน(๗ เอม)	๑๔๕	๑๐๖	๕๓	๕๑	๕	๑๑	๑	-	-	๑๖	๕๗๘
ทรัพยากร (๑๑ เอม)	๓๓๐	๑๖๖	๔๗	๒๓	๑๔	๕	-	๑	-	๖	๕๕๕
บริการชุมชน (๔ เอม)	๒๒๔	๒๐๔	๓๔	๕๖	๖	๔	๑๕	๖	-	๖	๕๖๐
งานเทคนิค (๑ เอม)	๒๑	๒	๕	-	-	-	-	-	-	-	๒๘
บุคลากร (๒ เอม)	๓๐	๖๐	๔	๕	๓	-	-	-	-	๑	๑๐๔
การศึกษามรรชาภิบาลศาสตร์(๑ เอม)	๑๐	๖	๑	๒๗	-	๓	-	-	๒	๒	๕๑
รวม	๘๑๘	๕๕๔	๑๔๔	๑๘๐	๒๘	๒๓	๑๖	๗	๒	๓๑	๑,๕๖๕

ตารางที่ ๕ การอ้างอิงเอกสารประเภทต่าง ๆ จำแนกตามขอบเขตเนื้อหาวิชาของเอกสาร

ขอบเขตเนื้อหาวิชาของเอกสาร	การอ้างอิงแยกตามประเภทของเอกสาร			รวม	ร้อยละ
	หนังสือ	วารสาร	อื่น ๆ		
๐๐๐ เรื่องทั่วไปและเบ็ดเตล็ด ไม่รวมบรรณารักษศาสตร์ และสารนิเทศศาสตร์	๗๘	๖	๘	๙๒	๕.๒๗
๐๐๐ เรื่องทั่วไปและเบ็ดเตล็ด เฉพาะบรรณารักษศาสตร์ และสารนิเทศศาสตร์	๕๑๒	๔๗๖	๑๙๑	๑,๑๗๙	๖๖.๘๐
๑๐๐ ปรัชญา	-	-	-	-	-
๒๐๐ ศาสนา	-	-	-	-	-
๓๐๐ สังคมศาสตร์	๑๘๗	๕๘	๑๘๐	๔๒๕	๒๕.๒๗
๔๐๐ ภาษา	๑๒	๑	๖	๑๙	๑.๐๗
๕๐๐ วิทยาศาสตร์บริสุทธิ์	-	-	-	-	-
๖๐๐ วิทยาศาสตร์ประยุกต์	๑๔	๗	๓	๒๔	๑.๓๖
๗๐๐ ศิลปะ	๑	-	-	๑	๐.๐๖
๘๐๐ วรรณคดี	๑	-	-	๑	๐.๐๖
๙๐๐ ภูมิศาสตร์และประวัติศาสตร์	๒	-	-	๒	๐.๑๑
รวม	๘๑๘	๕๔๘	๓๘๘	๑,๗๕๔	๑๐๐.๐๐

ถึงร้อยละ ๖๖.๘๐ ของการอ้างอิงทั้งหมด และการอ้างอิงงานในสาขาวิชาอื่น ๆ มีจำนวนเพียงร้อยละ ๓๓.๒๐

เมื่อวิเคราะห์หมวดหมู่ย่อยของหนังสือและเอกสารประเภทอื่น ๆ ทางด้านบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ที่ได้รับการอ้างอิง ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่า

หนังสือที่ได้รับการอ้างอิง เป็นหนังสือว่าด้วยการดำเนินงานห้องสมุดมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ห้องสมุดประเภทอื่น ๆ องค์กรและการเรียนการสอนทางด้านบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ห้องสมุดกับสังคม ห้องสมุดเฉพาะ บุคลากรห้องสมุด การอ่านและการใช้อุปกรณ์สื่อความรู้อื่น ๆ อาคารห้องสมุดและศูนย์สารนิเทศ

เอกสารประเภทอื่น ๆ ที่ได้รับการอ้างอิง เช่น วิทยานิพนธ์ สิ่งพิมพ์รัฐบาล เป็นเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินงานห้องสมุดมากที่สุด รองลงมาได้แก่ องค์กรและการเรียนการสอนทางด้านบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ การอ่านและการใช้อุปกรณ์สื่อความรู้อื่น ๆ ห้องสมุดประเภทอื่น ๆ ห้องสมุดกับสังคม บุคลากรห้องสมุด ห้องสมุดเฉพาะ

เมื่อรวมเอกสารทั้งสองประเภทเข้าด้วยกัน พบว่าเอกสารที่ได้รับการอ้างอิงมากที่สุด เป็นเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินงานห้องสมุด ทั้งนี้ เนื่องจากหมวดหมู่การดำเนินงานห้องสมุดเป็นหมวดหมู่ที่ใหญ่ที่สุด และครอบคลุมเรื่องราวต่าง ๆ ในสาขาวิชาอย่างกว้างขวาง เอกสารที่ได้รับการอ้างอิงรองลงมา เป็นเอกสาร

*ไม่นำการอ้างอิงวารสารมาวิเคราะห์ เนื่องจากวารสารมักจะครอบคลุมเรื่องราวหลายเรื่องในสาขาวิชา ไม่สามารถวิเคราะห์ตามหมวดหมู่ย่อยได้.

เกี่ยวกับห้องสมุดประเภทอื่น ๆ ซึ่งในหมวดหมู่นี้รวมเรื่องราวเกี่ยวกับห้องสมุด วิทยาลัยและมหาวิทยาลัยไว้ด้วย เอกสารที่ได้รับการอ้างอิงในระบับรอง ๆ ลงมา ได้แก่เอกสารเกี่ยวกับองค์กรและการเรียนการสอนทางคานบรรณารักษศาสตร์และ สารนิเทศศาสตร์ การอ่านและการใช้อุปกรณ์สื่อความรู้อื่น ๆ ห้องสมุดกับสังคม ห้องสมุดเฉพาะ บุคลากรห้องสมุด อาคารห้องสมุดและศูนย์สารนิเทศ ตามลำดับ (ตารางที่ ๕)

เมื่อวิเคราะห์การอ้างอิงเอกสารในสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และ สารนิเทศศาสตร์ และในสาขาวิชาอื่น ๆ โดยจำแนกตามขอบเขตเนื้อหาของ วิทยานิพนธ์ พบว่า

ผู้เรียบเรียงวิทยานิพนธ์ในทุกขอบเขตเนื้อหา ยกเว้นการศึกษา บรรณารักษศาสตร์ อ้างถึงเอกสารในสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มากกว่าเอกสารในสาขาวิชาอื่น ๆ โดยเฉพาะวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวกับบุคลากรและ บริการผู้อ่าน ซึ่งมีอัตราการอ้างอิงถึงเอกสารในสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และ สารนิเทศศาสตร์สูง ทั้งนี้เพราะวารสารเป็นเอกสารประเภทที่ได้รับการอ้างอิงมาก รองลงมาจากหนังสือ และวารสารที่ได้รับการอ้างอิงส่วนใหญ่เป็นวารสารเฉพาะ วิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ และการอ้างอิงวารสารในวิทยานิพนธ์ ที่เกี่ยวกับบุคลากรและบริการผู้อ่าน ก็มีจำนวนสูงกว่าในวิทยานิพนธ์เรื่องอื่น ๆ

สำหรับการอ้างอิงของวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวกับการศึกษามรรณารักษศาสตร์ ปรากฏว่ามีการอ้างอิงเอกสารในสาขาสังคมศาสตร์ มากกว่าเอกสารในสาขาวิชา บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ทั้งนี้เพราะผู้เรียบเรียงอ้างอิงสิ่งพิมพ์รัฐบาล ซึ่งส่วนใหญ่เกี่ยวกับการศึกษามากกว่าเอกสารประเภทอื่น (ตารางที่ ๖)

ในการวิเคราะห์เพื่อศึกษาอายุของเอกสารที่ได้รับการอ้างอิง พบว่าเป็น การอ้างอิงเอกสารที่มีอายุไม่เกิน ๕ ปีมากที่สุด คือร้อยละ ๓๗.๕๖ ของการอ้างอิง

ตารางที่ ๕ การอ้างอิงเอกสารประเภทต่าง ๆ ภายในและภายนอก
สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์

ขอบเขตเนื้อหาวิชาของเอกสาร	การอ้างอิงแยกตามประเภทของเอกสาร			รวม	ร้อยละ
	หนังสือ	วารสาร	อื่น ๆ		
บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์	(๕๑๒)	๔๗๖	(๑๘๑)	(๑,๑๖๙)	๖๖.๘๐
๐๒๐ บรรณารักษศาสตร์และ สารนิเทศศาสตร์	๕๖	-	๒๙	๘๕	
๐๒๑ ห้องสมุดกับสังคม	๑๘	-	๖	๒๔	
๐๒๒ อาคารห้องสมุดและศูนย์สารนิเทศ	๘	-	-	๘	
๐๒๓ บุคลากรห้องสมุด	๑๐	-	๓	๑๓	
๐๒๕ การดำเนินงานห้องสมุด	๓๐๙	-	๑๑๔	๔๒๓	
๐๒๖ ห้องสมุดเฉพาะ	๑๓	-	๑	๑๔	
๐๒๗ ห้องสมุดประเภทอื่น ๆ	๘๘	-	๑๖	๑๐๔	
๐๒๘ การอ่านและการใช้อุปกรณ์ สื่อความรู้อื่น ๆ	๑๐	-	๒๒	๓๒	
สาขาวิชาอื่น ๆ รวมกัน	๓๐๖	๗๓	๒๐๗	๕๘๖	๓๓.๒๐
รวม	๘๑๘	๕๔๙	๓๘๘	๑,๗๕๕	๑๐๐.๐๐

ตารางที่ ๖ การอ้างอิงเอกสารในสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์และสาขาวิชาอื่น ๆ แยกตามขอบเขตเนื้อหาของวิทยานิพนธ์

ขอบเขตเนื้อหาของเอกสาร	การอ้างอิงแยกตามขอบเขตเนื้อหาของวิทยานิพนธ์												รวม	ร้อยละ
	การจัดองค์กร และบริหารงาน	ร้อยละ	ทรัพยากร	ร้อยละ	บริการผู้อ่าน	ร้อยละ	งานเทคนิค	ร้อยละ	บุคลากร	ร้อยละ	การศึกษา บรรณารักษศาสตร์	ร้อยละ		
บรรณารักษศาสตร์และ สารนิเทศศาสตร์	๒๕๗	๖๐.๐๕	๓๔๑	๖๕.๗๑	๕๐๘	๗๖.๘๖	๒๐	๓๑.๕๓	๔๕	๘๖.๕๖	๑๘	๓๕.๒๙	๑,๑๗๔	๖๖.๘๐
เรื่องทั่วไปและเบ็ดเตล็ด ไม่ รวมบรรณารักษศาสตร์และ สารนิเทศศาสตร์	๒๒		๕๐		๑๖		๑		๑		๑		๕๓	
สังคมศาสตร์	๑๕๐		๑๓๔		๑๒๑		๑		๑๑		๑๒		๕๕๖	
ภาษา	๑		๓		๑๒		๑		-		-		๑๔	
วิทยาศาสตร์ประยุกต์	๖	๓๔.๔๕	๑๐	๓๔.๒๙	๑	๒๗.๑๔	๑	๒๘.๕๗	๕	๑๗.๘๘	-	๖๕.๗๑	๒๔	๓๓.๒๐
ศิลปะ	๑		-		-		-		-		-		๑	
วรรณคดี	๑		-		-		-		-		-		๑	
ภูมิศาสตร์และประวัติศาสตร์	-		๒		-		-		-		-		๒	
รวม	๔๒๘	๑๐๐.๐๐	๕๔๕	๑๐๐.๐๐	๕๖๐	๑๐๐.๐๐	๒๔	๑๐๐.๐๐	๑๐๓	๑๐๐.๐๐	๕๑	๑๐๐.๐๐	๑,๑๖๕	๑๐๐.๐๐

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ทั้งหมด รongลงมาได้แก่การอ้างอิงเอกสารที่มีอายุระหว่าง ๖ ถึง ๑๐ ปี, ๑๑ ถึง ๑๕ ปี, ตั้งแต่ ๒๐ ปีขึ้นไป และระหว่าง ๑๖ ถึง ๒๐ ปี โดยมีจำนวนการอ้างอิง รอยละ ๒๖.๘๐, ๑๔.๖๒, ๑๒.๑๘ และ ๘.๘๘ ตามลำดับ

จากข้อมูลที่ปรากฏ แสดงให้เห็นว่างานวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์นิยม อ้างอิงเอกสารใหม่ ๆ และเมื่อเปรียบเทียบจำนวนการอ้างอิงเอกสารที่มีอายุไม่เกิน ๑๐ ปี ระหว่างงานวิจัยนี้กับงานวิจัยในสาขาวิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ และ มนุษยศาสตร์ ปรากฏว่ามีความใกล้เคียงกับผลการวิจัยในสาขาสังคมศาสตร์มากที่สุด

เมื่อนำขอบเขตเนื้อหาของวิทยานิพนธ์ที่ได้แยกตามหมวดหมู่ ๖ ประเภท มาพิจารณาพร้อมกับอายุของเอกสารที่ได้รับการอ้างอิง พบว่า ผู้เรียบเรียงวิทยานิพนธ์ ในทุกขอบเขตเนื้อหาอ้างอิงเอกสารในกลุ่มอายุต่าง ๆ คล้ายคลึงกัน โดยอ้างอิง เอกสารที่มีอายุไม่เกิน ๑๐ ปีมากที่สุด (ตารางที่ ๗)

ในการวิเคราะห์เพื่อศึกษาว่าเอกสารที่ได้รับการอ้างอิงเป็นเอกสารภาษา ใดบ้าง พบว่า ผู้เรียบเรียงวิทยานิพนธ์อ้างอิงเอกสารเพียง ๒ ภาษา คือ เอกสาร ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยอ้างอิงเอกสารภาษาอังกฤษมากกว่าภาษาไทย มีจำนวนการอ้างอิงเอกสารภาษาอังกฤษถึงร้อยละ ๖๑.๑๓

เมื่อนำประเภทของเอกสารมาพิจารณาพร้อมกับภาษาของเอกสาร พบว่า หนังสือที่ได้รับการอ้างอิงเป็นหนังสือภาษาอังกฤษ ร้อยละ ๖๔.๐๗ เป็นหนังสือภาษา ไทย ร้อยละ ๓๐.๘๓ วารสารที่ได้รับการอ้างอิง เป็นวารสารภาษาอังกฤษ ร้อยละ ๘๓.๘๒ และเป็นวารสารภาษาไทยเพียง ร้อยละ ๑๖.๕๘ สำหรับเอกสารประเภท อื่น ๆ เช่น วิทยานิพนธ์ สิ่งพิมพ์รัฐบาล ที่ได้รับการอ้างอิงเป็นเอกสารภาษาไทย ร้อยละ ๘๕.๘๓ และเป็นเอกสารภาษาอังกฤษ ร้อยละ ๑๔.๐๗

4
 ตารางที่ ๗) การอ้างอิงเอกสารในกลุ่มอายุต่าง ๆ จำแนกตามขอบเขตเนื้อหาของวิทยานิพนธ์

อายุของเอกสาร (ปี)	การอ้างอิงแยกตามขอบเขตเนื้อหาของวิทยานิพนธ์												รวม	ร้อยละ
	การจัดองค์กร และบริหารงาน	ร้อยละ	ทรัพยากร	ร้อยละ	บริการผู้อ่าน	ร้อยละ	งานเทคนิค	ร้อยละ	บุคลากร	ร้อยละ	การศึกษา บรรณารักษศาสตร์	ร้อยละ		
๐ - ๕	๑๖๖	๓๔.๓๔	๒๐๔	๓๔.๘๖	๒๑๕	๓๘.๓๔	๘	๓๒.๑๘	๓๓	๓๒.๐๘	๓๒	๒๒.๓๕	๖๖๓	๓๓.๕๖
๖ - ๑๐	๑๑๖	๒๓.๑๐	๑๒๓	๒๓.๓๘	๑๔๖	๒๖.๐๓	๘	๒๘.๕๓	๓๓	๓๒.๐๘	๓	๑๓.๓๓	๔๓๓	๒๖.๘๐
๑๑ - ๑๕	๕๘	๑๓.๕๕	๕๘	๑๖.๘๓	๘๑	๑๖.๖๕	-	-	๘	๓.๓๓	๓	๕.๘๘	๒๕๘	๑๕.๖๒
๑๖ - ๒๐	๓๓	๘.๖๘	๕๘	๘.๐๘	๕๕	๘.๐๘	๘	๑๘.๒๘	๑๓	๑๒.๖๒	๓	๕.๘๘	๑๕๖	๘.๘๘
ตั้งแต่ ๒๐ ปี ขึ้นไป	๕๑	๑๑.๘๖	๓๒	๑๒.๑๐	๖๓	๑๑.๖๕	๓	๒๕.๐๐	๑๖	๑๕.๕๓	๖	๑๑.๓๖	๒๑๕	๑๒.๑๘
รวม	๕๖๘	๑๐๐.๐๐	๕๘๕	๑๐๐.๐๐	๕๖๐	๑๐๐.๐๐	๒๘	๑๐๐.๐๐	๑๐๓	๑๐๐.๐๐	๕๑	๑๐๐.๐๐	๑,๗๖๕	๑๐๐.๐๐

โดยปรกติ ความสามารถในการใช้ภาษาของผู้ปฏิบัติงานเขียนกับภาษาของเอกสารที่ได้รับการอ้างอิงจะมีความสัมพันธ์กัน กล่าวคือ ผู้ปฏิบัติงานเขียนเป็นภาษาไทย มักจะอ้างอิงเอกสารในภาษานั้น ๆ มากที่สุด^๑ ดังนั้น ผู้เรียบเรียงวิทยานิพนธ์ภาษาไทย ควรจะอ้างอิงเอกสารภาษาไทย แต่ผลการวิเคราะห์กลับปรากฏว่าผู้เรียบเรียงอ้างอิงหนังสือและวารสารภาษาอังกฤษมากกว่าภาษาไทย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าบรรณารักษศาสตร์เป็นวิชาชีพใหม่ที่เพิ่งเริ่มเป็นที่สนใจศึกษากันในประเทศไทยเมื่อประมาณ ๒๐ กว่าปีมานี้เอง การผลิตหนังสือและวารสารภาษาไทยจึงยังมีจำนวนน้อยไม่เพียงพอกับความต้องการของผู้ใช้

เมื่อจำแนกการอ้างอิงเอกสารภาษาไทยและภาษาอังกฤษออกตามขอบเขตเนื้อหาวิทยานิพนธ์ พบว่า วิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวกับบุคลากร บริการผู้อ่าน อ้างอิงเอกสารภาษาอังกฤษในอัตราสูงกว่าวิทยานิพนธ์ที่มีเนื้อหาอื่น ๆ ทั้งนี้เพราะว่า วิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวกับบุคลากรและบริการผู้อ่าน อ้างอิงวารสารเป็นส่วนใหญ่ และวารสารที่ได้รับการอ้างอิงส่วนใหญ่นั้นเป็นวารสารภาษาอังกฤษ ในทางตรงกันข้าม วิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวกับการศึกษาบรรณารักษศาสตร์ การจัดองค์กรและบริหารงาน อ้างอิงเอกสารภาษาไทยในอัตราสูงกว่าวิทยานิพนธ์ที่มีเนื้อหาอื่น ๆ ทั้งนี้เพราะอ้างอิงเอกสารประเภทอื่น ๆ เช่น วิทยานิพนธ์ สิ่งพิมพ์รัฐบาล เป็นจำนวนสูงกว่า และเอกสารเหล่านี้มักจะพิมพ์เป็นภาษาไทย (ตารางที่ ๘)

^๑C.M. Louttit, "The Use of Foreign Languages by Psychologists, Chemists, and Physicists," American Journal of Psychology 70 (June 1957): 314-316.

ตารางที่ ๘ การอ้างอิงเอกสารภาษาไทยและภาษาอังกฤษจำแนกตามขอบเขตเนื้อหาของวิทยานิพนธ์

ภาษาของเอกสาร	การอ้างอิงแยกตามขอบเขตเนื้อหาของวิทยานิพนธ์							รวม	ร้อยละ
	การจัดองค์กร และบริหารงาน	ทรัพยากร	บริการผู้อ่าน	งานเทคนิค	บุคลากร	การศึกษา บรรณารักษศาสตร์			
หนังสือ	ภาษาไทย	๘๖	๙๐	๕๒	๙	๗	๙	๒๕๓	๓๐.๙๓
	ภาษาอังกฤษ	๑๐๙	๒๔๓	๑๗๗	๑๒	๒๓	๑	๕๖๕	๖๙.๐๗
วารสาร	ภาษาไทย	๓๑	๒๗	๒๔	๑	๖	๒	๙๑	๑๖.๕๘
	ภาษาอังกฤษ	๗๕	๑๓๙	๑๘๕	๑	๕๔	๔	๔๕๘	๘๓.๔๒
อื่นๆ	ภาษาไทย	๑๒๐	๘๑	๑๐๖	๒	๘	๒๕	๓๔๒	๘๕.๙๓
	ภาษาอังกฤษ	๗	๑๕	๑๖	๓	๕	๑๐	๕๖	๑๔.๐๗
รวม	เอกสารภาษาไทย	๒๓๓	๑๙๘	๑๘๒	๑๒	๒๑	๓๖	๖๘๖	
	ร้อยละ	๕๕.๓๓	๓๓.๒๘	๓๒.๕๐	๔๒.๘๖	๒๐.๓๙	๗๐.๕๙	๓๘.๘๗	
	เอกสารภาษาอังกฤษ	๑๙๑	๓๙๗	๓๗๘	๑๖	๘๒	๑๕	๑,๐๗๙	
ร้อยละ	๔๔.๖๓	๖๖.๗๒	๖๗.๕๐	๕๗.๑๔	๓๙.๖๑	๒๙.๔๑	๖๑.๑๓		

เมื่อนำการอ้างอิงเอกสารมาวิเคราะห์เพื่อศึกษาในเรื่องประเทศไทยผู้ผลิตเอกสาร พบว่า เอกสารที่ได้รับการอ้างอิงเป็นเอกสารที่ตีพิมพ์ในสหรัฐอเมริกามากที่สุด คือร้อยละ ๔๘.๓๓ รองลงมาได้แก่เอกสารที่ตีพิมพ์ในประเทศไทย มีจำนวนการอ้างอิงร้อยละ ๓๔.๖๐ ที่เหลือเป็นเอกสารที่ตีพิมพ์ในประเทศอื่น ๆ เช่น สหราชอาณาจักร ฝรั่งเศส อินเดียน ฯลฯ

จากการวิเคราะห์การอ้างอิงจำแนกตามประเภทของเอกสารร่วมกับประเทศไทยผู้พิมพ์เอกสาร ผลปรากฏว่า หนังสือและวารสารที่ได้รับการอ้างอิงเป็นหนังสือและวารสารที่ตีพิมพ์ในสหรัฐอเมริกามากที่สุด รองลงมาเป็นหนังสือและวารสารที่ตีพิมพ์ในประเทศไทย สำหรับเอกสารประเภทอื่น ๆ ที่ได้รับการอ้างอิง เกือบทั้งหมดเป็นเอกสารที่ตีพิมพ์ในประเทศไทย

ผลการวิเคราะห์ข้างต้นมีความสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ภาษาของเอกสารที่ได้รับการอ้างอิง ซึ่งปรากฏว่าเอกสารภาษาอังกฤษได้รับการอ้างอิงมากกว่าเอกสารภาษาไทย ดังนั้นอาจจะกล่าวได้ว่า ในประเทศไทยยังมีการผลิตหนังสือและวารสารในสาขาวิชาน้อย และในบรรดาเอกสารภาษาอังกฤษที่ได้รับการอ้างอิง เอกสารที่ตีพิมพ์ในสหรัฐอเมริกาได้รับการอ้างอิงมากที่สุดในวิทยานิพนธ์ที่นำมาใช้เป็นหน่วยของการวิเคราะห์ (ตารางที่ ๕)

และเมื่อนำการอ้างอิงที่แยกตามขอบเขตเนื้อหาวิทยานิพนธ์มาพิจารณา ร่วมกับประเทศไทยผู้พิมพ์เอกสาร พบว่า เอกสารที่ได้รับการอ้างอิงในวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับการจัดองค์กรและบริหารงาน และการศึกษามรรณาภิบาลศาสตร์ เป็นเอกสารที่ตีพิมพ์ในประเทศไทยมากที่สุด ในทางตรงกันข้าม เอกสารที่ได้รับการอ้างอิงในวิทยานิพนธ์ที่มีเนื้อหาอื่น ๆ เป็นเอกสารที่ตีพิมพ์ในสหรัฐอเมริกามากที่สุด ดังจะเห็นว่าจำนวนการอ้างอิงเอกสารที่ตีพิมพ์ในสหรัฐอเมริกาในวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับบุคลากรและบริการผู้อานจะสูงกว่าในวิทยานิพนธ์ที่มีเนื้อหาอื่น ๆ (ตารางที่ ๑๐) ข้อมูล

ตารางที่ ๕ การอ้างอิงเอกสารที่พิมพ์ในประเทศต่าง ๆ
จำแนกตามประเภทของเอกสาร

สถานที่พิมพ์	การอ้างอิงแยกตามประเภทของเอกสาร			รวม	ร้อยละ
	หนังสือ	วารสาร	อื่น ๆ		
ไทย	๒๕๕	๕๑	๓๕๓	๖๕๙	๓๙.๖๐
สหรัฐอเมริกา	๕๒๐	๓๙๖	๓๓	๘๕๓	๔๘.๓๓
สหราชอาณาจักร	๕๐	๒๘	๒	๑๒๐	๖.๘๐
ฝรั่งเศส	๑๖	๘	๑	๒๕	๕.๒๓
อินเดีย	๑๓	๗	-	๒๐	
ญี่ปุ่น	๑๓	-	๑	๑๔	
แคนาดา	๓	๘	-	๑๑	
ออสเตรเลีย	๑	๕	-	๖	
สิงคโปร์	๔	-	๒	๖	
แคนาดา	๑	๔	-	๕	
เบลเยียม	๒	-	-	๒	
มาเลเซีย	-	๒	-	๒	
ฟิลิปปินส์	-	-	๒	๒	
รวม	๘๑๘	๕๔๘	๓๘๘	๑,๗๖๕	๑๐๐.๐๐

ตารางที่ ๑๐ การอ้างอิงเอกสารที่พิมพ์ในประเทศต่าง ๆ จำแนกตามขอบเขตเนื้อหาของวิทยานิพนธ์*

สถานที่พิมพ์	การอ้างอิงแยกตามขอบเขตเนื้อหาของวิทยานิพนธ์						รวม
	การจัดองค์กร และบริหารงาน	ทรัพยากร	บริการผู้อ่าน	งานเทคนิค	บุคลากร	การศึกษา บรรณารักษศาสตร์	
ไทย	๒๔๑	๒๐๑	๑๘๖	๑๓	๒๑	๓๗	๖๘๙
สหรัฐอเมริกา	๑๘๙	๓๑๑	๒๙๔	๑๕	๗๓	๑๑	๘๕๓
สหราชอาณาจักร	๒๑	๔๘	๔๙	-	๒	-	๑๒๐
ฝรั่งเศส	๘	๙	๖	-	๑	๑	๒๕
อินเดีย	๖	๕	๖	-	๒	-	๒๐
ญี่ปุ่น	-	๑๑	๑	-	-	-	๑๒
เคนมาร์ค	๑	๓	๖	-	-	-	๑๑
ออสเตรเลีย	๑	๒	๑	-	๕	-	๙
สิงคโปร์	-	-	๖	-	-	-	๖
แคนาดา	-	๒	๒	-	๑	-	๕
เบลเยียม	-	๒	-	-	-	-	๒
มาเลเซีย	-	-	-	-	-	๒	๒
ฟิลิปปินส์	-	๑	-	-	๑	-	๒
รวม	๕๒๘	๕๙๕	๕๖๐	๒๘	๑๐๓	๕๑	๑,๗๖๕

* เฉพาะงานในรูปแบบสมุดพิมพ์

ดังกล่าวมีความสอดคล้องกับภาษาของ เอกสารที่ได้รับการอ้างอิง ซึ่งปรากฏว่า เอกสารภาษาไทยได้รับการอ้างอิงมากที่สุดในวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวกับการศึกษา บรรณารักษศาสตร์ การจัดการและบริหารงาน ในขณะที่เอกสารภาษาอังกฤษได้รับการอ้างอิงมากที่สุดในวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวกับบุคลากร และบริการผู้อ่าน

ในการศึกษาลักษณะของ เอกสารที่ได้รับการอ้างอิง ผลปรากฏว่า ผู้เรียบเรียงวิทยานิพนธ์อ้างอิง เอกสารทฤษฎีมากกว่าเอกสารปฐมภูมิ โดยมีจำนวน การอ้างอิงร้อยละ ๘๑.๘๘ และ ๑๘.๐๒ ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาประเภทของ เอกสารร่วมกับลักษณะของ เอกสาร พบว่าหนังสือ และวารสารที่ได้รับการอ้างอิงเป็น เอกสารทฤษฎี ประมาณร้อยละ ๘๐ ส่วนเอกสาร ประเภทอื่น ๆ รวมกันเป็น เอกสารปฐมภูมิและ เอกสารทฤษฎี ในจำนวนใกล้เคียงกัน โดยมีจำนวนการอ้างอิง เอกสารปฐมภูมิสูงกว่าเล็กน้อย ในขณะที่เดียวกัน เมื่อ พิจารณาขอบเขตเนื้อหาของวิทยานิพนธ์ร่วมกับลักษณะของ เอกสาร ผลปรากฏว่า เอกสารทฤษฎีได้รับการอ้างอิงมากกว่า เอกสารปฐมภูมิในวิทยานิพนธ์ทุกขอบเขต เนื้อหา ยกเว้นวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวกับการศึกษาบรรณารักษศาสตร์ (ตารางที่ ๑๑)

ในทำนองเดียวกัน เมื่อนำการอ้างอิง เอกสารที่จำแนกตามขอบเขตเนื้อหา วิชาของเอกสารมาวิเคราะห์ร่วมกับลักษณะของ เอกสาร พบว่า เอกสารทฤษฎีได้รับการอ้างอิงมากกว่า เอกสารปฐมภูมิในทุกสาขาวิชา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสาขา วิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ส่วนในสาขาสังคมศาสตร์ มีจำนวนการ อ้างอิง เอกสารทฤษฎีสูงกว่า เอกสารปฐมภูมิเพียงเล็กน้อย (ตารางที่ ๑๒) ทั้งนี้ เพราะ เอกสารส่วนใหญ่ที่ได้รับการอ้างอิงในสาขาวิชานี้ ได้แก่ สิ่งพิมพ์รัฐบาล ซึ่งมีลักษณะ เป็น เอกสารปฐมภูมิ

เป็นที่ทราบกันดีว่า เอกสารปฐมภูมิมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการวิจัยทุก สาขาวิชา เพราะเป็นแหล่งที่จะให้ความรู้ที่ถูกต้องได้ดียิ่งที่สุด แต่ผลการวิเคราะห์

ตารางที่ ๑๑ การอ้างอิงเอกสารปฐมภูมิและเอกสารทุติยภูมิจำแนกตามขอบเขตเนื้อหาของวิทยานิพนธ์

ลักษณะของเอกสาร	การอ้างอิงแยกตามขอบเขตเนื้อหาของวิทยานิพนธ์						รวม	ร้อยละ	
	การจัดองค์กร และบริหารงาน	ทรัพยากร	บริการผู้อ่าน	งานเทคนิค	บุคลากร	การศึกษา บรรณารักษศาสตร์			
หนังสือ	เอกสารปฐมภูมิ	๑๐	๒๒	๒๔	๕	๑	๑	๖๓	๗.๗๐
	เอกสารทุติยภูมิ	๑๘๕	๓๑๑	๒๐๕	๑๖	๒๙	๘	๗๕๕	๙๒.๓๐
วารสาร	เอกสารปฐมภูมิ	๗	๑๔	๒๘	-	๑	-	๕๐	๘.๑๑
	เอกสารทุติยภูมิ	๘๘	๑๕๒	๑๘๑	๒	๕๘	๖	๔๘๗	๘๐.๘๘
อื่น ๆ	เอกสารปฐมภูมิ	๕๘	๔๐	๖๕	-	๘	๓๒	๒๐๕	๕๑.๕๑
	เอกสารทุติยภูมิ	๖๘	๕๖	๕๗	๕	๕	๓	๑๙๓	๔๘.๔๙
รวม	เอกสารปฐมภูมิ	๗๖	๗๖	๑๑๗	๕	๑๑	๓๓	๓๑๘	
	ร้อยละ	๑๗.๗๖	๑๒.๗๗	๒๐.๘๘	๑๗.๘๖	๑๐.๖๘	๖๘.๗๑	๑๘.๐๒	
	เอกสารทุติยภูมิ	๓๕๒	๕๑๙	๔๘๓	๒๓	๙๒	๑๘	๑,๔๘๗	
	ร้อยละ	๘๒.๒๔	๘๗.๒๓	๗๙.๑๑	๘๒.๑๔	๘๙.๓๒	๓๑.๒๙	๘๑.๙๘	

ตารางที่ ๑๒ การอ้างอิงเอกสารปฐมภูมิและเอกสารทุติยภูมิจำแนกตามขอบเขตเนื้อหาวิชาของเอกสาร

ขอบเขตเนื้อหาวิชาของเอกสาร	การอ้างอิงเอกสารปฐมภูมิ				การอ้างอิงเอกสารทุติยภูมิ				รวมการอ้างอิงทั้งหมด
	หนังสือ	วารสาร	อื่น ๆ	รวม	หนังสือ	วารสาร	อื่น ๆ	รวม	
เรื่องทั่วไปและเบ็ดเตล็ด ไม่รวมบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์	๒	-	๑	๓	๓๗	๖	๓	๔๖	๔๙
เรื่องทั่วไปและเบ็ดเตล็ด เฉพาะบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์	๓๐	๔๑	๔๗	๑๑๘	๔๘๒	๔๓๕	๑๔๔	๑,๐๖๑	๑,๑๗๙
ปรัชญา	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ศาสนา	-	-	-	-	-	-	-	-	-
สังคมศาสตร์	๒๖	๔	๑๕๐	๑๘๐	๑๓๑	๕๐	๔๐	๒๒๑	๔๐๖
ภาษา	-	-	๔	๔	๑๒	๑	๒	๑๕	๑๙
วิทยาศาสตร์บริสุทธิ์	-	-	-	-	-	-	-	-	-
วิทยาศาสตร์ประยุกต์	๓	-	๓	๖	๑๑	๓	-	๑๔	๒๐
ศิลปะ	-	-	-	-	๑	-	-	๑	๑
วรรณคดี	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ภูมิศาสตร์และประวัติศาสตร์	๑	-	-	๑	๑	-	-	๑	๒
รวม	๖๓	๕๐	๒๐๕	๓๑๘	๕๕๕	๔๘๕	๑๘๓	๑,๑๔๓	๑,๓๖๕

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้างต้นกลับปรากฏว่า ผู้เรียบเรียงวิทยานิพนธ์อ้างอิงเอกสารปฐมภูมิน้อยมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะเอกสารปฐมภูมิที่ห้องสมุดให้บริการมีจำนวนน้อย และอาจเนื่องมาจากพฤติกรรมในการใช้เอกสารอ้างอิงของผู้เรียบเรียงเอง กล่าวคือ อ้างอิงเฉพาะเอกสารที่ตนจะหาได้โดยสะดวกรวดเร็วเท่านั้น ไม่ได้ให้ความสำคัญกับคุณค่าของเอกสารปฐมภูมิ ซึ่งต้องใช้เวลาในการติดตามเสาะหา และประการสุดท้าย เนื่องมาจากไม่มีการเรียบเรียงวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับภูมิหลัง ซึ่งการเรียบเรียงในแนวนั้น จำเป็นต้องอ้างอิงเอกสารปฐมภูมิ ซึ่งได้แก่ เอกสารประเภทจดหมายเหตุ ต้นฉบับ-ตัวเขียน เอกสารส่วนบุคคล เช่น จดหมายติดต่อบันทึกความทรงจำ เป็นต้น

ในการศึกษารายชื่อวารสารที่ได้รับการอ้างอิงมากที่สุด พบว่า วารสารที่ได้รับการอ้างอิงมากเป็นอันดับ ๑ คือ College and Research Libraries มีจำนวนการอ้างอิง ร้อยละ ๒๓.๕๐ ของการอ้างอิงวารสารทั้งหมด ๕๔๔ รายการ ทั้งนี้เพราะว่าวารสารรายการนี้เป็นวารสารหลักที่เกี่ยวกับห้องสมุดวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยโดยตรง วารสารที่ได้รับการอ้างอิงมากในลำดับรองลงมา ได้แก่ Library Journal Library Resources and Technical Services Library Trends และ วารสารห้องสมุด ซึ่งจากการวิเคราะห์เนื้อหาวารสารห้องสมุดที่ตีพิมพ์ระหว่าง พ.ศ. ๒๕๐๐ - ๒๕๑๘ โดย ชลธิชา สุทธินิรันดรกุล ปรากฏว่ามีบทความเกี่ยวกับห้องสมุดวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย ๑๘ บทความ จากจำนวนบทความทั้งหมด ๓๐๑ บทความ^๑

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

^๑ชลธิชา สุทธินิรันดรกุล, "การวิเคราะห์เนื้อหาวารสารห้องสมุดของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาด้านบรรณารักษศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๐), หน้า ๑๐๘.

เป็นที่น่าสังเกตว่า วารสารภาษาไทยที่ได้รับการอ้างอิงเป็นวารสารทาง
 บรรณารักษศาสตร์เพียง ๒ รายการ คือ วารสารห้องสมุด และ วารสาร ส.พ.บ.
 ทั้งนี้เพราะวารสารบรรณารักษศาสตร์ที่ผลิตในประเทศไทยมีจำนวนน้อยมาก วารสาร-
ห้องสมุด ที่นับว่าเก่าแก่ที่สุดเพิ่งจะตีพิมพ์ครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๐ นี้เอง รายชื่อ
 วารสารภาษาไทยที่ได้รับการอ้างอิงมากถึงอีก ๓ รายการ เป็นวารสารทางการศึกษา
 คือ ข่าวรวมคำแห่ง วารสารสภาการศึกษาแห่งชาติ และ วารสารศูนย์ศึกษา ซึ่ง
 สะท้อนให้เห็นว่าวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวกับห้องสมุดวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยมีเนื้อหาบาง
 ส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษา (ตารางที่ ๑๓)

รายชื่อวารสารทั้ง ๒๖ รายการ ที่ปรากฏในตารางที่ ๑๓ เป็นวารสาร
 ที่ได้รับการอ้างอิง ร้อยละ ๘๑ ของการอ้างอิงวารสารทั้งหมด โดยวารสาร ๕
 รายการแรกมีจำนวนการอ้างอิงสูงถึงร้อยละ ๕๑ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการอ้างอิงจำกัด
 อยู่เฉพาะวารสารกลุ่มเล็ก ๆ เพียงไม่กี่รายการเท่านั้น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากข้อจำกัด
 ต่าง ๆ เช่น ห้องสมุดมีวารสารทางบรรณารักษศาสตร์น้อยรายการ หรือผู้ใช้ไม่
 สามารถเข้าถึงวารสารซึ่งส่วนใหญ่ตีพิมพ์เป็นภาษาอังกฤษ เพราะมีความสามารถ
 ด้านภาษาไม่เพียงพอ หรือ การเรียบเรียงวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับห้องสมุดวิทยาลัยและ
 มหาวิทยาลัยยังมีขอบเขตเนื้อหาไม่กว้างขวางเท่าที่ควร

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๑๓ รายชื่อวารสารที่ได้รับการอ้างอิงมากที่สุด จำนวน ๒๖ รายการ

อันดับที่	ชื่อวารสาร	จำนวนครั้ง การอ้างอิง	ร้อยละ
๑	College & Research Libraries	๑๒๘	๒๓.๕๐
๒	Library Journal	๕๑	๙.๒๘
๓	Library Resources & Technical Services	๓๗	๖.๗๔
๓	Library Trends	๓๗	๖.๗๔
๕	วารสารห้องสมุด	๓๑	๕.๖๕
๖	Wilson Library Bulletin	๑๘	
๗	American Libraries	๑๒	
๘	Library Quarterly	๑๐	
๘	RQ	๑๐	
๘	วารสารค้ำแหง	๑๐	
๘	วารสารสมาคมการศึกษาแห่งชาติ	๑๐	
๑๒	Special Libraries	๘	
๑๓	Unesco Bulletin for Libraries	๘	
๑๓	Journal of Documentation	๘	
๑๓	Journal of Librarianship	๘	๒๘.๑๔
๑๓	Libri	๘	
๑๗	ALA Bulletin	๗	
๑๘	Dissertation Abstracts International	๖	
๑๘	Journal of Education for Librarianship	๖	
๒๐	Library Association Record	๕	
๒๐	วารสารศูนย์ศึกษา	๕	
๒๒	Illinois Libraries	๔	
๒๒	Indexer	๔	
๒๒	Indian Librarians	๔	
๒๒	International Library Review	๔	
๒๒	บรรณสาร ส.พ.บ.	๔	